

Til stortingsrepresentanter

VÅR REF.: Heidi Finstad

Oslo, 29. april 2020

Appell om handling nå!

Næringslivet og kommunene tåler ikke usikkerheten ved å vente på revidert – tap av arbeidsplasser.

Det er et **tidskritisk** behov for å klargjøre **tiltak** for å unngå at hjulene stopper opp i byggenæringen *høsten 2020 og i 2021*. Byggenæringen tærer nå på ordreserver. Byggenæringen og industrien kan ikke gjøres til kasteball mellom Storting, Regjering og kommunene, særlig ikke i en nasjonal krise. *Usikkerheten* er fatal for norsk økonomi. Regjeringen har vist ansvar ved å stenge ned aktiviteten i Norge for å trygge liv og helse. Nå må det tas ansvar for arbeidsplasser og næringsliv med samme *besluttsomhet*.

Byggenæringen har helt siden oppstart av krisen både bidratt til den nasjonale dugnaden ved å ta smittevern på alvor og holdt produksjonen oppe.

Statsråd Nikolai Astrup svarer på spørsmål i stortinget 28. april at det er altfor tidlig å anslå tap av inntekter og konsekvenser for kommunal økonomi. Statsråden sier at kommunene er godt i stand til å opprettholde aktiviteten. Astrup gjør et poeng overfor Stortinget at kommunene allerede har fått over 6 milliarder som kompensasjon for økonomiske konsekvenser som følger av koronakrisen. KS anslår per 14. april at kommunene vil få ekstrautgifter og inntektsbortfall på 12–16 milliarder kroner, mens fylkeskommunene ut fra anslag per 27. mars vil få ekstrautgifter og inntektsbortfall på 2,5–3 milliarder kroner. Statsråd Astrup forventer at kommunene opprettholder planlagt aktivitet og driver så normalt som mulig. Dette ved å ikke bidra til å forsterke konjunkturedgangen ved å kutte allerede planlagte prosjekter.

Byggenæringen erfarer imidlertid nå at kommuner kutter kostnader ved å stoppe blant annet planlagte investeringer hvor bevilgningene ikke er endelig vedtatt. Mange kommuner har også vedtatt tiltakspakker for å motvirke konjunkturedgangen. Dette krever imidlertid at Regjeringen og staten tar sitt ansvar og sikrer kommunene rammebetingelser **nå**, slik at kommunene kan følge opp Statsråd Astrups forventninger.

Kommunale/fylkeskommunale prosjekter slik som skoler og institusjoner er forutsetninger for boligproduksjon. Kommunene står for ca. 35 milliarder av omsetningen i byggenæringen, og bolig for ca. 65 milliarder. Når kommunene stopper investeringene, henger dette nært sammen med boligproduksjon. I reguleringsplaner styres utvikling av offentlig infrastruktur gjennom reguleringsbestemmelser og rekkefølgebestemmelser. I tillegg kommer nærings- og anlegginvesteringer som er tilkoblet infrastruktur som igjen også må sees i sammenheng med kommunale investeringer. Kommunene er med andre ord en nøkkel til aktivitet. Og: Alt henger sammen med alt.

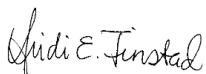
Kommunalpolitiske møter som vedtar reguleringer, byggesaker og investeringer (økonomiske bevilgninger) har sine møter i april som grunnlag for andregangsbehandling i kommunestyret i april og mai. Det som ikke sikres i disse møtene, vil først behandles til høsten. Krav til offentlige prosesser før iverksetting av tiltak vil dermed medføre en lang tidshorison for byggenæringen ser effekt av tiltakene man ber om.

En samlet byggenæring har bedt om følgende tiltak:

Bidrag til å nå klima- og miljømål bør være en forutsetning for statens bruk av penger i krisen for å støtte opp om langsiktige investeringer i samfunns mål.

- Etterspørselsstimulering i offentlig sektor** – handling må til **før revidert statsbudsjett**
 - Kommunene må kompenseres nå for inntektsbortfall slik at planlagte investeringer gjennomføres og planer kan forseres.
 - Det må bevilges ekstraordinære midler **nå** til kommuner og fylker for å forsere vedlikehold som allerede ligger i vedlikeholdsplaner.
- Etterspørsel stimulering i privat sektor** – handling må til **før revidert statsbudsjett**
- Rehabilitering, ombygging og tilbygg av boliger og bygg. Det må jobbes for etterspørsel knyttet til rehabilitering, ombygging og tilbyggsmarkedet hvor dagens virkemiddelapparat justeres for å nå mål. Slik vil man raskt kunne sørge for iverksettelse av tiltak.
 - Bruke Enova for å stimulere til rehabilitering, ombygging og tilbygg for å forlenge levetid på dagens bygg.
 - Innføre Enøk-tilskudd til oppgradering av boliger med lempede krav til å få støtte.
 - Tilskudd må gi muligheter for trinnvise forbedringer/oppgraderinger slik at det ikke er bare de som har råd til å ta alt på én gang som får støtte. Dette i tråd med EUs planlagte *renovation wave* som en del av Green Deal.
- Styrke rammene til Husbanken for å opprettholde boligproduksjon.

Med vennlig hilsen
TREINDUSTRIEN

Heidi Finstad
Adm. Direktør